

ОТРИМАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ ЗА РАХУНОК ДИВЕРСИФІКАЦІЇ

Звонко Є.О., Брінь П.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Природним станом для успішного бізнесу є його розвиток [1], при цьому якщо можливості зростання у наявних галузях відсутні, підприємство намагається вийти на нові ринки, тобто реалізувати стратегію диверсифікації. У широкому розумінні під диверсифікацією господарської діяльності слід розуміти вихід на новий для підприємства ринок з новим для підприємства товаром. Однак, рушійними силами диверсифікації бізнесу є не тільки намагання збільшити можливий обсяг виробництва (і реалізації готової продукції), а й досягнення ефекту синергії [2], який дозволяє зменшити операційні витрати або обсяг інвестицій з одного боку, а з іншого – збільшити доходи компанії шляхом одночасного використання ресурсу підприємства (обладнання, персоналу, ноу-хау і т.і.) принаймні двома стратегічними зонами господарювання. Але відзначимо, що досягнення ефекту синергії можливе лише за умов пов'язаної диверсифікації, тобто, наприклад, використання стратегічними зонами господарювання однакової технології, одних розподільчих каналів збуту, або ситуації, коли принаймні дві стратегічних зони господарювання відносяться до різних ланок ланцюга створення вартості одного продукту, тобто стратегії вертикальної інтеграції. У свою чергу, використання ефекту синергії суттєво збільшує конкурентоспроможність підприємства [3].

В той же час керівництву підприємства слід мати на увазі, що диверсифікація компанії має не тільки позитивні сторони, а й багато негативних, пов'язаних із складністю керуванням великим підприємством, яке має дуже велику номенклатуру продукції. Слід також додати, що у разі диверсифікації шляхом вертикальної інтеграції до цих недоліків додається низка особливих [4], які пов'язані із збільшенням залежності підприємства від певної галузі (наприклад, інші стратегічні зони господарювання, які належать до цього ж ланцюга створення вартості, вимагатимуть певної сировини/складових, що може унеможливити вихід з галузі, яка перестала бути привабливою)

Література:

1. Брінь П. В. Стратегія розвитку підприємства: сутність та класифікація / Брінь П. В., Голтвянська Ю. В. // Підприємництво та інновації. – 2021. – Вип. 21. – С. 31-34.
2. Брінь П. В. Класифікація синергетичного ефекту при диверсифікації господарської діяльності / П. В. Брінь, М. В. Прокоп, О. В. Пожидаєва-Литвиненко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2021. – Вип. 39. – С. 23-29.
3. Брінь П.В. Оцінка конкурентоспроможності стратегічної зони господарювання диверсифікованого підприємства [Електронний ресурс]/П.В. Брінь, О.В. Прохоренко, М.С. Васильченко// Приазовський економічний вісник.- 2018.-№ 6 (11).- С.103-106 Режим доступу: <http://rev.kpu.ua/vypusk-6-11>
4. Брінь П. В. Транзакційні витрати при використанні стратегії вертикальної інтеграції / П. В. Брінь // Научные труды Донецкого национального технического университета. Серия экономическая. Выпуск 31-2. – Донецьк : ДонТУ, 2007. – С. 122-128.